

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr.,
a treia-oră 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumără și la poște și la librării.

În București

primește abonamente Ioan Bianu, profesor, București.
Calea Victoriei nr. 135.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Broșura lui Bodnár,

Din negura groasă de șovinism, ce acopere întreaga societate maghiară pătrunde o mică licărire de lumină curată. Raza este încă debilă, nu poate sparge norul greu, care cu forța vrea să o înghită, dar' e plină de putere, se susține, are să crească și într-o zi va spulbera tot ce-i stă în cale.

Această rază de lumină este broșura profesorului Bodnár Zsigmond.

Esté prima scriere maghiară, care se ocupă sincer și lămurit cu cestiunile cele mai arzătoare ale țării fără de a fi sedus de lustrul fals al ideii de stat maghiar.

Nu este un simplu articol politic, ci este un studiu serios și obiectiv, care caută să lămurească conflictele de astăzi pe baze științifice. Nu părtinește nici una din partidele și rasele angajate în luptă, nu propune nici un remediu, constată numai esența cestiunii și spune verde, că acele tendențe, care astăzi sunt timbrate de „tradare de patrie“ vor eșă învingătoare, vor deveni adevărate „idee de stat ungar“.

Lucrul sévrșit de profesorul Bodnár este lucru mare. Este posibil chiar să cadă jertfă adevărului ce a propagat chiar așa precum mulți dintre ai noștri au căzut jertfă pentru același adevăr. Esența cestiunii însă nu se schimbă, ci prin fiecare jertfă are să ajungă cu un pas mai aproape de rezolvare. Progresul în luptă este, că acum și Maghiarii vor suferi martiri moral și poate chiar fisic pentru adevăr.

Între Bodnár și puținii Maghiari care au căutat să tracteze mai obiectiv cestiunea naționalităților este mare deosebire. Jancsó, cel mai deschis la cap între ei, încă nu poate abandona utopia „statului maghiar“ și „culturii maghiare“, și de aceea în ciuda erudiției sale deosebite n'are să reese nici un folos practic pentru patrie din opiniile sale sfocate. Bodnár vede clar în viitor, vede o țeară înfloritoare, în care toate popoarele trăiesc egal îndreptățite, cu aceleași drepturi și datorințe; desvoltându-și fiecare individualitatea specifică națională, fără-ca să jignească ceialalți conlocuitori.

Expunerea aceasta obiectivă și justă a întunecat fruntea tuturor politicianilor maghiari. Și fiindcă e greu să combați și s'frunzești adevărul, care vine din gura unui bărbat, care nu se mai poate susținea nici de „ultraist“, nici de „agitator“, nici calumnia de „trădător de patrie“ au introdus șovinistii altă manevră.

Tace tăcerea peștelui întreaga presă maghiară și maghiaroană. Prin un singur cuvânt

nu amintește apariția broșurii, cu atât mai puțin o apreciază.

Noi am semnalat într'un chip bățător la ochi apariția broșurii, am publicat-o în întreg cuprinsul ei și așteptam ca cel puțin provocării noastre să răspundă. Tăcerea adună însă continuă încă.

► Dar' chiar tăcerea aceasta este cea mai viuă probă, că și Maghiarii simt că ei reprezintă o cauză perdită.

Tabloul stărilor actuale din Ungaria schițat de Bodnár numai în trăsături generale, conține mult adevăr și probează destul de invederat îndreptățirea aspirațiilor și luptei noastre naționale.

O mână de oameni, orbiți de o chimeră voesc să creeze aici o stare de lucruri imposibilă. Spre acest scop terorizează, demoralizează, brutalizează și corup tot ce le cade în cale. Spiritul timpului însă trece peste ei, și cu cât vor fi mai jignitoare aceste măsuri ne-bune ale unei ținte și mai ne-bune, cu atât mai curând vor căde învinse și altă stare de lucruri se va inaugura.

Bodnár caută însă să justifice această stare nefirească din spiritul timpului în anii 70 și 80. Nu voim să-l urmăim în aceste conlusiuni istorice-critice, constatăm numai că din interesele interne ale patriei noastre nici-când nu s'ar fi desvoltat. Diplomația externă, care n'a fost deloc informată despre stările interne ale țării noastre a ajutat pe Maghiari în grandomania lor ne-bună, căci aveau lipsă aici în Orient de un stat puternic național. Pe Maghiari îi țineau de destoinici pentru treaba aceasta, ear' pe noi naționalitățile ceialalte din țeară de un dejun bun pentru Maghiari.

Este deci adevărat, că mai nainte se credea în posibilitatea maghiarisării țării, ear' acum chiar Maghiarii încep să se convingă, că ceea-ce au voit să ajungă a fost un vis nerealisabil.

Această speranță și politică de stat a fost deci impusă țării parte prin Maghiari și parte prin organele diplomatice străine neorientate.

Acum și acestea se conving despre zădărnicia acestor aspirațiuni. În loc de a crea un stat puternic național din Ungaria, au slăbit monarhia aruncând semănță urei și luptei de rasă între fiii acestei patrii. Dacă străinătatea a greșit — o iertăm, dela ea nu puteam aștepta mai mult pe vremurile acelea, nici noi încă nu eram clarificați în pretensiuni și consolidări politicește.

Bărbaților de stat maghiari însă nu le iertăm, că ei, care au stat aproape de noi ne-ar fi putut cunoaște și dacă 'și-ar fi dat puțină osteneală 'și-ar fi putut vedé toată deșertăciunea tendențelor lor.

Dar' ei nu numai că atunci n'au făcut-o, dar nici acum, când străin-

tatea face presiune asupra lor ca să părăsească politica aceasta nefastă și să caute să decé țării o organizare firească, care să satisfacă aspirațiilor tuturor popoarelor din țeară, nici acum nu părăsesc politica lor utopistă.

Și dintr'o națiune de aproape șese milioane oameni, cărora le stau toate mijloacele de cultură și știință a unei întregi țeri la dispozițiune, până astăzi numai un singur om s'a aflat, care înțelegând situațiunea precară, a și cutezat să-și spună convingerea pe față.

Congresul naționalităților. Înțelegerile între frunțașii Sârbi, Slovaci și Români au ajuns la rezultatul dorit. Fiecare naționalitate a delegat doi frunțași, pentru stabilirea programului comun de acțiune, și cât de curând se va convoca congresul naționalităților.

Căsătoria civilă.

Proiectul privitor la căsătoria civilă pentru Ungaria publicului este încă necunoscut. Nu este transpus încă nici parlamentului. Nu știm care îi sânt părțile constitutive. Ni-se spune că încă nici gata nu ar fi. Cu atât mai puțin știm, dacă va fi în stare să mulțumească poporațiunile felurite ale statului unguresc.

Lupta însă din cauza căsătoriei civile este deschisă.

În fruntea luptei pășeste cardinalul cel nou din Oradea-mare, episcopul romano-catolic Schlauch, cu un memorandum către Monarch.

Din ziarele unguresști aflăm, că și principele-primate Vaszary, arhiepiscopul rom.-cat. din Strigoni, a pregătit un memorandum.

Ear' dacă prelații acestia au deschis lupta, să credem oare că vor sta isoiați de celalalt cler înalt și peste tot de clerul romano-catolic?

Slauch și Vaszary sânt numai dăttorii signalului, ca să se mișce trupa, până jos în gloatele poporului romano-catolic.

Memorandul cardinalului Schlauch este publicat. Al primatului Vaszary, nu. Mai în urmă s'a scris, că memorandumul cardinalului Schlauch nu s'a publicat, precum s'a subțernut Monarchului. În acest din urmă s'au făcut modificări și pasage întregi s'au șters.

Aceasta ni-o spun cu multă sirguință ziarele oficioase și ale partidului guvernului unguresc. Că nu e tocmai același memorandum din cuvânt în cuvânt, care s'a așternut Monarchului, împoartă foarte puțin.

În esență, sigur, că sânt de acord amândouă: cel publicat și cel subțernut Monarchului. Mai mult: vor fi amândouă de acord cu al primatului și dacă se vor mai ivi și dela alți prelați și cu ale acestora. Pentru-că toate au să fie contra căsătoriei civile.

Veritabilitatea memorandumului publicat din partea episcopului Schlauch, fiind trasă la îndoeală, ținem lucru nepotrivit a ne ocupa cu memorandumul în ceea-ce privește meritul lui. Ca însă cetitorii noștri să nu rămână în absolută necunoștință de cauză, le vom comunica după „Allgemeine Zeitung“ mai întâiu ce zice ziarul Vaticanului „Voce della verità“ într'un articol scurt și moderat despre admiterea proiectului de lege în parlamentul unguresc și apoi ce zice despre memorandum.

Organul papal, după-ce atinge că între Vatican și între ambasadorul austriac Revertera au fost negocieri îndelungate și că proiectul a trebuit în cele din urmă să fină seamă și de pretensiuni bisericesti; după-ce spune, că Impăratul Francisc Iosif mult timp n'a voit să autorizeze punerea proiectului pe masa parlamentului și că numai considerațiunea la usurile parlamentare l'au îndemnat la autorizare, adaugă, că episcopul Schlauch încă a fost autorizat a publica un memorandum, înainte de discutiunea parlamentară, din care să se vadă în ce măsură s'averanul 'și-a dat consimțământul. Să se vadă, că El numai a tolerat să se întrebe parlamentul în privința proiectului, care este atâta cât pasul cel dintăiu, pe cărarea periculoasă și pernicioasă, a cărei capăt extrem poate fi o luptă culturală cu toate consecvențele dure-roase, atât pentru biserică cât și pentru stat.

Și din indegetările acestea se poate vedé, că proiectul privitor la căsătoria civilă nu e așternut pe rose, căci afară de opozițiunea ce o întimpină la toate naționalitățile nemaghiare, are să se impedeze chiar și de o stavilă maghiară, de clerul înalt și de jos al romano-catolicilor din Ungaria, de altminterea în timpul present și în curentul șovinist actual, spriginitor călduros al maghiarismului.

Lupta dar' are să fie serioasă.

Pe Români îi interesează lupta aceasta din două puncte de vedere. Odată din punct de vedere, că prin căsătoria civilă, ori cum va fi proiectul, și ori-și-cum s'ar vota eventual de parlament, trebuie să se atingă de partea religioasă a Românilor. De altă parte tendența politică, cu care se poartă guvernul și toți aderenții la căsătoria civilă, este atât de invederată, încât nimenea nu se mai poate îndoi că unde înteste. Guvernul și toți căpi sânt de acord cu guvernul unguresc în punctul acesta au în vedere amalgamul, prin care cu mijlocul căsătoriei civile se ajungă la naționalizarea statului, imprimându-i tipul maghiar.

Imprimarea aceasta când ar fi cu puțință, ar fi egală cu moartea națională a tuturor nemaghiarilor. Se în-

telege că ar fi egală și cu moartea Românilor din Transilvania și Ungaria.

De aceea încât ne privește pe noi Români nu este de ajuns numai să urmărim cum se desvoaltă lupta între clerul înalt romano-catolic și guvern și aderenții lui, ci trebuie să ne cugetăm și la modrul luptei din partea noastră, care avem interes îndoit de luptă, pentru-că și pericolul cu care sântem amenințați îndoit este.

Timp nu este de perdat. Căci cu cât se va începe lupta mai degrabă și va lua dimensiuni mai mari, cu atât și rezultatul va fi mai satisfăcător.

Sêrbii

despre

solidaritatea naționalităților.

Estă încă resumatul celor doi articoli ai „Zastavei“, de care am pomenit în numărul nostru de ieri.

Unul se ocupă cu „Goana contra școalelor sêrbesti“, în care vorbește despre circularul lui Csáky, adresat către inspectorii școlari în care poruncește ca „până la finea a. c. să-i raporteze despre progresele limbii maghiare și să-i arete în de-amăruntul pețacei institutori, care nu corăspund pe deplin cerințelor de maghiarisare“.

După aceea articolul ia pe rând activitatea inspectorilor școlari și raporturile lor și scoate la iveală prostia și lipsa totală de principii pedagogice.

Va să zică peste trei luni — scrie „Zastava“ — trebuie ca toate celelalte cunoștințe să fie oprite locului, nimic alta să nu se învețe decât limba maghiară.

Auzit-ați, Sêrbilor, ceea-ce amenință școalele sêrbesti și seminarul de dascăli al nostru?...

„Până când Csáky, Czzyrfuszii și Neményii ne cos șapca comună pentru școalele nemaghiare și autoritățile noastre autonome vor fi atât de nepăsătoare, până atunci nu este scăpare, nu se va găsi remediu.“

„Printr'un pas decisiv și energetic al tuturor naționalităților asuprite trebuie să ajungem la o stare, încât fiecare popor să dispună el însuși de școalele lui, de cultura și soartea lui și să nu tolereze niște organe stricate, care sânt puse pe grumazii lor de ucigașii lor.“

„Sêrbilor, Slovacilor și Românilor! Uniți-vé! Nuiana are putere numai în legătură cu alte nule. Puneți la cale un congres comun întocmiți un program comun, căutați mijloacele și căile care să ne conducă pe toți la ținta comună: fericirea și egala îndreptățire, mulțumire pentru toți în această țeară.“

În al doilea articol intitulat: „Societatea maghiară“, ziarul sêrbesc ia drept punct de plecare cele zise de Monarch la Boroșineu și discursul lui Hieronymi în parlament cu prilejul desbaterilor asupra răspunsurilor M. Sale în Boroșineu și Kő-

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Copilărie.

— Fragment din „Decemvrie.“ —

I.

Ieoane din pruncie, cum fmi veniți în minte
Și-mi svinturați gândirea! ... Din așternut, cuminte,
Ascult cu lăcomie, nici nu clipeșc din gene:
Îmi povestește mama de Feți și Cosinzene,
De Smei și de Bălauri. Și-mi spune mama-mi spune,
De fiecare nume se leagă o minune,
Ear' eu le cred pe toate ... Ce groază mă cuprinde
Când ved din întunec cum Smeul se desprinde
Și lângă mine vine, de lângă el răpește
Pe mândra Cosinzeană! Dar Fătul se trezește,
Înceacă pe Șoimul, — un nădrăvan de frunte, —
Ajunge Smeul aprig pe coama unui munte
Și capul 'i-l râtează cu palosu-î tăios,
Apoi își ia mireasa și pleacă Făt-Frumos.
Trăesc pe altă lume, — o lume de misteruri, —
Trec poduri peste marea, urc scări până la ceruri,
Aci-s' într'o pustie, aci pe-un virf de munte,
Ved împărați puternici cu barbele cărunte,
Cunosc pe Sfarmă-piatră, cunosc pe Strimbă lemne

Răsună văi și codrii de-și fac în-de-ei semne,
Cunosc pe Trestiana, 'mi-e prieten Tartacot
Și ved cum fuge sprinten Stat-Palmă-Barbă-Cot,
Cunosc pe Sfânta Vineri, un bêt al Sfintei Mercuri
Vrăjit de ea la lună rotește apa 'n cercuri,
O 'nalță și-o sventează, de treci ca pe uscat ...
Albinele 'ntr'o noapte durează un palat
Și-o catedrală unde Roș-Împărat se 'nchină,
Furnicile-aleg iute tot grăul de neghină,
Grăunte cu grăunte, de toți se minunează,
Împărateasa mării aleargă, cercetează
Și 'ntreabă toți supușii nu cumva de-au zărit
În vre-un colț de mare inelul prăpădit;
O perie s'aruncă — se 'nalță o pădure ...
Dar' eată somnul vine și prinde să mă fure
Și somnul lângă mama ca fagurul de dulce-i:
În fiecare seară ea-mi face semnul crucii
De-a curmezișul pernei! — Neprețuite, sfinte,
Ieoane din pruncie, cum fmi veniți în minte!

II.

Pe banca de lemn lungă, în clasa 'ntăiu primară
Iau lecții de cetire: Cunosc pe din afară
Figurile din carte la 'ntăia 'nfățoșare,
Știu Tatăl nostru, Crezul și Sfânta Născătoare.
Silabizez chiar bine, — 'mi-a spus-o domnul Dascăl —
Pe care Cel Puternic cu dreptii edihnească-l, —

Știu două și cu două cât fac, — știu lucruri multe!
Cu câtă bucurie stă mama să m'asculte
Când tanțoș, grav, mă 'nduplec să-i cânt vre-o poesie
Cu greeri și furnice, cum nimeni nu mai știe ...
Și par'că ved cum ninge: Decemvrie își cerne
Troenele lui albe și pe pământ le-așterne,
Cu mândre flori de ghiață ferestrele se 'mbracă,
Copacii se indosie de crengi sub promoroacă,
De streșină-atrîn țurțuri, în horn șueră vântul,
E înghețată gâră, e înghețat pământul ...
Cine se dă pe ghiață mai bine decât mine?
Și cine, oare cine, în st'łuri bizantine
Cioplește în zăpadă statui așa de bune,
Și când dumnezeasca morală creștinească
Mă 'nvață cum că toată vieța pămentească
Cuvine-se să fie un loc de pocăință
Spre lumea unde nu sânt dureri și suferință, —
Eu ved aievea Raiul: feerieă grădină
Scăldată 'n colb de aur și 'n valuri de lumină,
Copaci înalți, verdeață și candelabre-aprinse,
Popoarele de ângeri cu aripile 'ntinse; —
Ear' dincolo ved Iadul: prăpastie, vultoare,
Draci calcă pe jaratec cu fața zimbitoare,
Muncind pe cei-ce 'n vieța căzut-au în ispită,
Și carii gem în rțuri de smoală clocoțită.
Înzecător în toate, cunoscător de toate,

Cu mine cine oare să se măsoare poate.
În înșirare clară a sfințelor imagini
De care azi rămas-au ruine și păragini,
Dar' care-atât de scumpe-mi erau odinioară
Pe banca de lemn lungă, în clasa 'ntăiu primară!

Ioan N. Roman.

Stelele.

— Fragment din poema „Gânduri“ —

Din odaie pe fereastră se ved stelele: Ce clare
Schinteiază 'n întunec! Ce divină schinteiare!
Cum se duc fără odihnă tot pe căile acele!
Cum pământurile negre, nevăzute 'n jur de ele
Se 'nvrtesc, purtând în spațiu mii de roiri de vieță
Întrupate 'n mii de forme în a timpurilor ceață!
Și 'n ce funduri depărtate ele ard și luminează!
Câte veacuri străbătut-a infinitul a lor rază,
Ca s'ajungă tremurândă până la vederea noastră,
Să pătrundă liniștită, melancolic prin fereastră,
Și de-alungul lor să 'nalțe sus, în lumile senine
Gândul nostru prins de vrăjă sub cereștile lumine!

Ioan N. Roman.

szeg, și mai ales cuvintele următoare ale ministrului: „Primul pas către mai bine este recunoașterea, că ne-am înșelat!”

Pe urmă desvoltă cestiunea purtării societății maghiare față cu membrii altor națiuni din Ungaria, purtare caracterizată prin „mchupirea” și „ingâmfarea” crezându-se rasă superioară în toate privințele celorlalte naționalități. De acolo și șovinismul desfrânat. Negreșit, că naționalitățile nu voesc, nu pot suferi această purtare dimpreună cu toate consecvențele ei.

„Astăzi însă rasa, societatea maghiară se împotrivesc unei astfel de evoluțiuni, voind să înghiță în mod nefiresc și în timp nefiresc de repede tot ceea ce este de alt neam în această țeară. De aceea toate celelalte popoare trebuie să desfrâneze o rezistență puternică, care numai atunci poate avea efect, când toți laolaltă vor lucra.

„Numai și numai acțiunea comună, puternică și statornică a naționalităților nemaghiare este în stare de a scutura societatea maghiară din calea rătăcită pe care pășește și astfel numai se vor ivi acele raze fericite, care vor topi gheața ce desparte societatea maghiară de societățile celorlalte națiuni.”

Lumea se știe.

Bistrița, 17 Noemvrie n.

Nedreptate ni se face. Nelegiuire suferim. Voiu repeta istorisirea casului, căci on. cetitor care are fericirea a locui afară din Ungaria nu va crede că se poate întâmpla așa ceva într'un stat constituțional. Dar *extra Hungariam non est vita, si est vita non est ita*.

Populațiunea ținutului Năsăudului a fost de origine românească.

Înainte de suta a 15 a fost scrisă între nobilii comitatului Dobăcii. În suta a 15 a fost încorporată de regele Mathias la publicul Bistriței și înzestrată cu toate drepturile de care s'au bucurat locuitorii fondului regiu.

La jumătatea sutei a 18, cu înființarea miliției grănițerești a fost militarizată sub numirea de regimentul al II-lea românesc de graniță.

Românesc, căci exclusiv numai familiile românești au fost conșcrise ca militare, — ear' tot ce a fost de altă limbă a emigrat de pe teritorul regimentului.

După desființarea regimentului ca oameni liberi au intrat în legătura statului.

Sub durata sistemului militar, Românii năsăudeni au fost obligați a servi statul ca ostași, cu îmbrăcămintele lor. Însă numai pe teritorul regimentului, dar' nu și afară de acela.

Luptându-se pentru patrie în Italia, Franța, Moldova, Muntenia și în Galiția, cu îmbrăcămintea lor; familiile grănițere, a căror ficiori au luat parte la atari lupte, erarul le-a reînnoțit în bani prestațiunile de vestiminte. Familiile grănițere însă n'au împărțit banii între ele, ci au decis a se păstra cumulativ sub numirea „Fondul de montour” cu destinațiune școlastică.

Cu ocaziunea desființării instituțiunii militare confiniare, Maiestatea Sa a recunoscut dreptul de proprietate a familiilor grănițerești referitor la acest fond de montour.

Familiiile grănițerești însă nici atunci nu au împărțit banii între ei, ci susținându-și dreptul de proprietate au destinat venitul acelei averi pentru ajutorarea descendenților lor ca stipendii la școlaele mai înalte.

De aceea acest fond de montouri s'a numit mai departe fondul românesc grănițeresc de stipendii din Năsăud.

Maiestatea Sa prin rescripte mai înalte a aprobat înființarea acestui fond cu destinațiunea de mai sus, și a aprobat instrumentul fundațional făcut de proprietarii grănițeri.

A trecut timpul absolutistic, dar' nu a cutezat nime a se acăța de drepturile grănițerilor.

A trebuit să vină era mult lădată constituțională ungurească, ca să despoae pe grănițeri de drepturile lor.

A venit guvernul liberal unguresc și a denegat acestui fond caracterul de „românesc grănițeresc”; a despoiat pe adevărații descendenți de grănițeri de dreptul exclusiv care l-au avut, și a decretat de proprietari comunele politice de pe teritorul fostului regiment II. românesc din Năsăud. A venit guvernul liberal unguresc, care a făcut proprietar la avutul nostru exclusiv și pe Jidovul din Galiția, care nu a luat în mână lui armă de când e, a făcut de proprietari pe toate veniturile din Mezopotamia și așa mai departe, care însă nu au prestat nici un serviciu militar statului, și ai căror strămoși nu și-au vărsat sângele întru apărarea patriei, îngrășând pământul Italiei, Franței și Galiției. Descendenții acestora încă se aibă drept la venitul vestmintelor care le-au rupt părinții nostri în serviciul statului?

A venit liberalul guvern unguresc, care a despoiat pe proprietarii grănițeri de drep-

tul lor de administrațiune referitor la acest fond, care drept l-a exercitat timp aproape o sută de ani.

Acum merge mai departe. Atacă chiar averea acestui fond. Proprietarii grănițeri, pentru asigurarea acestui fond, l-au plasat în pământ, fiind cea mai sigură avere în Ungaria. Au cumpărat domeniul dela Cristur-Cicului.

Acum vine guvernul unguresc și zice că nu e sigur plasat acest fond în pământ, ci trebuie prefăcut în hârtii de stat ungurești. Fișpanul Bistriței are interes să cumpere el domeniul dela Cristur, fiind vecin cu bunurile familiei lui, și voind a-și plasa averea fetei lui. Proprietarii protestează, guvernul forțează vinderea.

Proprietarii fac reprezentațiune la ministrul. Fișpanul deneagă primirea reprezentațiunii. Proprietarii trimit o reprezentațiune drept la ministrul de culte și instrucțiune publică, și din 44 comune grănițerești într'o zi s'au trimis 44 telegrame de protestare la ministrul-președinte. Guvernul însă nu răspunde la protestul proprietarilor. Fișpanul răspunde însă prin escrierea de licitație judecătorească pentru bunul dela Cristur. Proprietarii recurg conform legii contra deciziei ilegale al oficiului cărții fundare din Beclean, și s'a conchemat comitetul proprietarilor pe ziua de 21 Noemvrie a. c. pentru luarea mijloacelor de apărare legală. Fișpanul amenință cu exmiterea de comisar regesc, cu suspendarea drepturilor cetățenești față cu ținutul Năsăudului.

Eată, unde am ajuns. A-ți apăra drepturile avitice strămoșești, e crimă, e tradare de patrie în Ungaria. Ear' dreptul Maiestății Sale de a trimite comisari, e obiect de terorizare!

Să știe lumea!!!

Nimic din ce am spus aci nu e neadevăr. Tot se bazează pe documente.

Sperăm că proprietarii conști de drepturile lor, vor și a-și apăra drepturile strămoșești.

D.

Minciună infamă premiată.

Bihor, în Noemvrie 1893.

În ce nomol de imoralitate se tăvălește ziaristica șovinismului jidano-maghiar, un testimoniu mai la înțeles nici se poate decât ce-l dă fițuca din Oradea „Nagy Várad” în Nrul 253 din 4 Nov. st. n., unde între știrile zilei anunță că premiul de 20 fr. în aur destinat pentru noutatea cea mai importantă lunară, s'au judecat pentru luna lui Octomvrie aceleia, care a împărțit noutatea apărută mai întâiu în „Nagy Várad” sub titlul „El fogott román lázító” (reșvrăitor Român prins), în care precum afirmă fițuca, se face cunoscut succesul investigațiunii în contra revoluțiunii respective în contra „șerbătorii” Țarului la Beiuș.

Las la o parte sălbăticiile înscenate prin doctrinele acestor ziare, pe la Cluj, Turda, Arad, Șimleu etc., amintesc numai cele mai recente de pe la Oradea, Boroș-Sebiș și Beiuș, de care le e rușine ori-căror Maghiari cinstiți, pentru-că pe lângă toate storiările nu le pot da nici la aparență ceva basă, fie ea cât de imorală.

Toată lumea știe că pe lângă toată opintirea guvernului de a pute justifica sau a afla ceva strungă de scăpare din această rușine maghiară, fie aceea spartă măcar prin fasiunile cutărui om beat, n'au putut isbuti la nimica, și totuși această fițuca, care prin gălăgiile și neobraznicile sale, mai septemânile trecute a împins și pe cel mai valoros individ al seu în fața țevii revolverului, pe care i-a și cauzat moarte repentină, pe care acum îl vaieță, și pentru care Jidanii, a căror parte a fost, au înscenat acțiune în toată țeara spre a șterge duful de care pericuinații fricoși așa teribil se tem, nu-și vin la minți, nu se rușinează nici acuma a premia minciuna infamă; însă ce vei aștepta dela o fițuca redigată de un Adler Eduard, care prin 5 pițule s'a metamozfosat în Sass Ede, Maghiar neaoș, ce însă nu-l mântuște de a se ține tot de ceata acelora, despre care a zis ministrul Fejérváry la Boroș-Sebiș, că toată pricina între noi o fac „haszontalan zsidó kölykök”, dar' în același moment tot el a recunoscut slăbiciunea guvernului, care nu e în stare a înfrâna pe acesti pericuinați, care în alte țeri culte au devenit obiectul disprețului pentru manierile lor egoistice și sălbătice, însă în Ungaria se potrivește de minune cu șovinismul ideii de stat maghiar, al cărei instrumente sânt, din care cauză nici nu putem lua observațiune, ministrului Fejérváry de sinceră, nu, pentru-că tocmai atunci, când „haszontalan zsidó gyerekek” au alarmat țeara și au supărat pe Monarchul aflător la manevre cu infamele lor minciuni despre atentatul în contra Monarchului și revoluțiunea din Beiuș, — indivizii guvernului în Cluj au judecat la temniță patru Români pentru-că aceștia sânt lucrători la o foloie română, care au cutezat a da loc în coloanele sale unui articol ce cuprinde, în sine adevărul ca lumina soa-

relui, ear' pe acesti minciinoși infami nu i-au luat nime nici la întrebare.

Oare față cu acestea, nu cu drept cuvânt am pute zice că însuși guvernul alimentează imoralitatea? Ceea-ce numai urmări bune nu poate să aibă.

Ear' dacă vom considera că Madarász, Bartha și alți numeroși părinți ai patriei cu nimic nu sânt mai cuminți decât acesti „haszontalan zsidó gyerekek”, trebuie să deplângem soartea patriei și a locuitorilor ei, a căror destine sânt puse în mâinele acestor alienați.

E o tristă constatare aceasta, ba după cele trecute nici nu ne-am mira dacă am ceti într'o zi, că guvernul maghiar a exoperat acestor minciinoși infami ceva distincțiuni sau cel puțin recunoștiță ca lui Kosztensky, ba nici n'ar fi consecvență în ținuta guvernului șovinist, și-ar nega trecutul dacă față cu sălbăticiile, vandalismele și minciunile infame ar întreprinde o investigațiune severă, nu, asta nu o poate face guvernul, pentru-că tovarășia în favorul ideii de stat maghiar nu se poate desface nici măcar de dragul episcopului Pavel.

Guvernul șovinist numai așa va fi consecuent și numai așa poate conta la sprijinul „haszontalan zsidó gyerekek”-urilor, dacă afară de remunerarea acestor infami va mai decora și pe sprijitorii lor, ca Benedek Laszlo, jude cercnal în Beiuș, Beliczai Sándor, pretor și alții, apoi tot consecvența aduce cu sine ca nu cumva să rămână nedecorat Sipos Orbán, inspector școlar regesc în Oradea, care conștiu de chemarea sa culturală, a premers la înscenarea sălbăticiilor din Oradea, cu care stau în strnsă legătură minciunile infame dela Beiuș; că altcum nici n'ar ave înțeles rehabilitarea și satisfacțiunea pentru episcopul Pavel.

Vasile Popițianu,

capitan ces. și reg. pensionat.

— Schiță biografică. —

În 28 Octomvrie 1892 ca fulgerul străbătut stirea în jurul Năsăudului, că Vasiliu Popițianu, căpitan împărătesc în pensie, posesor a crucei pentru merite militare, cu decorațiunea de războiu, a medaliei de războiu, și a crucei de serviciu pentru oficeri, membru al „Asociațiunii Transilvane” și altea, a încetat de a mai fi între cei vii, după un lung și greu morb, la 28 Octomvrie 1892, în al 59-lea an al etății și în al 15-lea al fericitei sale căsătorii.

Eată bărbatul a cărui schiță biografică voesc pe scurt să o desfășur în cele următoare, nu ca să servească generațiunii de astăzi ca un obiect de distracție, ci ca exemplu demn de imitat atât pentru cei de astăzi cât și pentru generațiunea viitoare.

Vasile Popițianu s'a născut în comuna Nepos la 1833. Părinții sei Ioan Popițianu și Tavifta au fost economi grănițeri și se trag din o veche familie din Vararea, Neposul de azi.

După finirea studiilor elementare în școala comunală din Nepos, a fost dus de către părinții sei la școala din Năsăud, unde vre-o doi ani a fost primit ca elev în institutul militar, în care a studiat până în jumătatea primă a anului 1848, când începându-se mișcările revoluționare toți elevii, care erau ceva mai în putere au fost eliberați pentru ca să poată intra ca voluntari în armată.

Elevul Vasile Popițianu în anul 1848 ajungând etatea de 15 ani și fiind și corporalminte binișor desvoltat a fost înrolat în regimentul al II-lea român de graniță din Năsăud, ear' după o lună și jumătate, în 1849 a înaintat la rangul de corporal. Astfel își începe Vasile Popițianu cariera militară așa zicând în frageda etate a copilăriei și minat de dorul faptei ia parte activă cu întreg regimentul în contra războiului civil întru apărarea Tronului. — De aici înainte împărțese soartea regimentului în Galiția. Acest regiment în 1851 a fost desființat, și format în regimentul de linie nr. 50.

În 1852 a fost înaintat de sergent și în 1854 la rangul de sublocotenent ear' mai târziu de locotenent.

În calitatea de locotenente a luat parte în anul 1866 la campania din Italia și la renunțarea bătăliei dela Custozza. În această luptă, după-ce comandantul companiei sale, actualul major pensionat Ferdinand Vlad, fu vulnerat, el luă comanda companiei a 7-lea în seamă, desvoltând un eroism rar și contribuind mult la renumele acestui regiment românesc, și la laudele ce i-le-a dat Archiducele Albrecht zicând: Acest regiment s'a purtat cu foarte mare bravură. Pentru aceasta mă bucur din tot sufletul. Regimentul acesta merită medalia de aur.

Maiestatea Sa prin înalta hotărâre cu data Viena în 18 Iulie 1866 pe baza informațiunilor și rapoartelor ce-i veniseră pentru regimentul nr. 50 întru recunoșterea prestațiunilor pline de bravură în acea luptă a distins și pe locotenentul Vasile Popițianu

cu decorațiunea de războiu a crucei pentru meritele militare (die Kriegsdecoration des Militär Verdienst Kreuzes), care decorațiunea Maiestatea Sa i-o predate la 25 Iulie în prezența corpului al 5-lea de armată scos în paradă pe terenul numit „Auf der Schnelz”.

În anul 1870 a fost împărțit și cu medalia de războiu, și totodată a fost și denumit căpitan de clasa a II-a. Tot atunci a primit și crucea de oficer pentru serviciul militar cl. I., ear' la anul 1875 a fost înaintat de căpitan cl. I., însă totodată fu transferat dela regimentul nr. 50, unde servise atâta timp, la regimentul nr. 64.

La anul 1877 a fost necesitat a părăsi cariera militară din cauze sanitare și a fos pensionat.

Suma de pensiuie i-s'a satorit pe an cu 960 fl. v. a începând din 1877.

După repășirea din serviciul activ s'a retras la Năsăud, unde a petrecut un an în casa fostului căpitan pensionat Ioan Purceila, ocupându-se mai mult cu afacerile școlare și bisericești ale comunei sale natale Neposu, decât cu ale sale proprii, care mai târziu cât timp a țezut în Năsăud a devenit indispensabil conducător al acestei comune, primarul, preotul și învățătorul erau mai în toate zilele la dînsul, cerându-i sfatul la lucrurile ce aveau a le implini.

Încea pe când era încuartirat la căpitanul Ioan Purceila a făcut cunoștiță cu Anasztasia Manu, fiica preotului răposat din Zagra, care absolvase institutul preparandial în Cluj și venise să se deprimă în lucrurile de economie casnică. Căpitanul Vasile Popițianu s'a rezolvat a se căsători, și în 1878 a și luat-o de soție. Prin aceasta a pus fundament unei dintre cele mai stimabile și onorifice familii românești, fiind în familie soțul și tatăl iubit, ear' în societate bărbatul stimat și plin de demnitate.

Din această fericită căsătorie s'au născut 5 prunci, dintre care trăesc numai doi, Vasile și Cornelia.

Cât a petrecut fericitul Vasile Popițianu în Năsăud, a fost însărcinat cu mai multe lucrări grele, ale căror fructe erau destinate să le guste alții, ear' dînsul se le dee așa zicând de-a gata.

În anul 1881 a fost însărcinat cu administrațiunea morii de făină din Entradam, proprietatea fondului central școlastic, și ca atare a condus toate afacerile timp de 5 ani, câștigând prin conștiențioasa sa administrare în favorul fondului un venit curat anual de câte 2300—2500 fl.

Intrăceea fiind fondurile școlastice profesionale administrate pe atunci comun cu celelalte fonduri, cam în disordine, dînsul fu însărcinat cu conducerea și regularea lor.

Aici aflăm pe neobositul lucrător, deși fără salar fix, ci pe lângă o nefințată remuneratiune lucrând din zi în noapte în calitatea sa de cassar și ordinator al acelora.

O comisiune de 3 inși exmisă din partea comitetului grănițeresc de atunci spre a face o reviziune a fondurilor școlastice profesionale a fost numai uimită de atâta lucru, și nu a aflat nici o eroare și n'a putut constata nici o neexactitate în tot grandiosul seu lucru, ci precum arată protocolul luat cu acea ocaziune, acea comisiune a fost în plăcuta pozițiune, ba chiar s'a simțit datoare a-l recomanda consistorialului diecesan spre a fi remunerat.

În anul 1887 înființându-se institutul de credit și economii „Bistrițana”, dînsul a fost în mai mult rînduri rugat să primească postul de cassar.

Astfel în anul 1888 părăsi Năsăudul și se muta în Bistrița servind la acel institut cu un onorar foarte mic, abia de 350 fl. pe an. Abia în anul trecut fu provăzută cu un salar care i-ar fi conces a fi cu mai puțină grijă pentru viitorul familiei sale, dar' durere, căci acest salar l'a putut folosi abia 1/2 an, căci nemiloasa moarte i'a secerat cursul vieții, la 28 Oct. 1892.

Astfel s'a stins încă o stea a bravului regiment al II-lea rom. grănițeresc dela Năsăud.

Cât de stimat a fost Vasile Popițianu și cât a fost el în serviciul activ, se poate vedea chiar și din următoarele:

La anul 1891, cu ocaziunea concentrării trupelor în și jurul Bistriței pentru manevrele cele mari înaintea Maiestății Sale, trecând cu această ocaziune și regimentul Nr. 64. prin Bistrița, colonelul comandant al aceleia, actualul general-maior pensionat Aron Bihoiu (Român și dînsul) la întâlnirea cu Popițianu în apropierea carturului seu, dete ordin să defileze tot regimentul pe dinaintea dînsului, deși dintre soldați puțini vor fi mai fost, care l-au cunoscut în persoană.

Ragla 14 Noemvrie 1893,

Ioan Mărginean.

Correspondență din Macedonia.

28 Octomvrie 1893.

Cestiunea română.

Toate combinațiunile câte le face pseudo-inspectorul școlaelor române din Turcia, pe contul bugetului școlaelor, nu privesc interesele generale ale românismului, ci interesele particulare ale persoanei sale, a favoritelor sale, a rubedeniilor sei și a neamului multiplelor favorite, pe care le ține în toate trei reședințele, unde rămâne în cursul anului.

Ori-care își poate face o idee de cestiunea nenorocită, în capul căreia se află un individ ca Margarit. Ne plângem de capii bisericii creștine ortodoxe, că se abat de misiunea lor sacră, și stăruim ca să-i înlocuim cu Români, care vor fi mai binevoitori pentru neamul românesc, și nu recunoaștem că cel mai însemnat obstacol al propășirii românismului este capul sau șeful tuturor școlaelor române din Turcia.

Cu ce se poate mândri omul acesta că a făcut în tot lungul interval de când este în fruntea cestiunii naționale românești? Cu înființarea școlaelor prin câteva comune române, dintre care multe sânt numai imaginare sau pe hârtie? Ce au produs atâtea sume de bani câte s'au cheltuit pentru dezvoltarea și întărirea neamului românesc? O mână de tineri, pe care i-au recomandat în București ca să și completeze studiile? și ceata de Albanezi, pe care îi ține pe lângă persoana sa ca să și-o apere de dușmani?

Binele ce a făcut capul școlaelor române este, că a învrăjbit pe Români între dînsii, a făcut ca mare parte de Români neaoși să zacă și să moară prin temnițe; a făcut ca mai pretindevi institutiunii și profesorii români să fie priviți ca fiind reușfăcătoare sau ca spirite rele; a făcut ca Românul în mijlocul Românilor să fie considerat ca străin, ca proscris; eată serviciile eminate ale eminentului apostol al românismului.

Se poate lăuda omul acesta, că se bucură de simpatia Românilor din vre-o comună românească? De vom excepțiunea comuna sa natală Abela din Epir, în nici o comună nu se bucură de simpatia Românilor, pretindevi deni este detestat și desprețuit.

Așadar' un om în condițiunile în care se găsește pseudo-inspectorul aflându-se în capul cestiunii române, la ce rezultat se mai așteaptă sfânta cauză română?

Un om înconjurat de toate părțile de inimizii cum poate, sau cui va recomanda și va propaga românismul?

Situațiunea este deplorabilă, cei care cu adevărat poartă interes viu pentru dezvoltarea românismului caută să iee odată măsurile cuvenite, căci cauza ajunsă de ris în toată țeara.

A găsit un chilipir ca să-i căpătuească pe ai sei.

Am spus că ce a făcut cu cei doi funcționari români, pe care i-a retras din acele posturi împotriva intereselor comune.

Pe cei din Grebena și Selvice asemenea i-a retras spre a-i recomanda la niște burse din buget spre a-și completa studiile la Constantinopol; astfel ca s'a pierdut și aceste posturi, fiindcă aceasta nu-l preocupă.

Acum se pune întrebarea, pentru care cuvânt nu recomandă pe tinerii care absolvă anul acesta ca bursieri, de era acest lucru important, ci pe absolvenții ti lasă la o parte și recomandă pe nepoții sei, care deja își aveau posturile lor, unde aduceau și folos cauzei.

Apoi cum de nu s'a interesat, ca cel puțin acele locuri să fie ocupate tot de Români?

Alegerea tinerilor recomandați este părtinuitoare și arbitrară, care va lovi interesul general.

Voiu spune, că Margarit însuși are puțină încredere în conservarea și funcționarea școlaelor române din Turcia. Faptele sale o probează îndestul aceasta.

Margarit inspector, înseamnă îngropăciunea cestiunii române. Meciu-Bon.

Un atentat cu dinamită în Marsilia.

Alaltăieri noapte a explodat în Marsilia înaintea locuinței comandantului corpului 15 de armată o bombă, în urma căreia s'au sfărâmat ferestrele și zidurile s'au dărâmat.

Nimenea nu a fost vătămat. Explosiunea s'a întâmplat în lipsa comandantului general Vaulgrenant, care de prezent se află în Paris. Înaintea locuinței sale nu se află nici o sentinelă. Poparațiunea e în mare consternațiune.

Întreaga poliție s'a pus în mișcare pentru-ca să facă perchișițiuni domiciliare la vre-o 60 de anarhiști. Bomba a conținut nitronaptalin. 40 de anarhiști au fost arestați. Cel mai suspect între acestia este cismarul italian Carlo, care cu două oare înaintea exploziei se exprimă într'un birt: În două-trei zile se va întâmpla în Marsilia o mare nenorocire. Carlo neagă să fi zis ace-

stea, dar' mai mulți martori confirmă aceste vorbe.

Guvernul francez a dat ordine severe în contra anarhiștilor. În mai multe locuri s'au făcut arestări. În Nizza a fost arestat un anarhist, bănuț ca complice la atentatul din Barcelona.

Foile parisiene cer dela guvern să iee aspre măsuri în contra anarhiștilor. Nu mai este nici o minută de perdut, pentru-ca să scape civilizațiunea amenințată de acesti barbani moderni.

Ministrul-president Dupuy a luat dispozițiuni aspre în contra anarhiștilor. S'au arestat mai mulți anarhiști bănuți, că au luat parte la atentatul săvârșit în teatru din Barcelona.

CRONICĂ

Din cauza sfinteii sărbători de Luni numărul proximal „Tribunei” va apăre numai Marți seara.

Sfințirea steagului Ligei din Băcău. Măne, Duminecă, va fi sfințirea steagului secțiunii Ligei din Băcău. O solemnitate la care va lua parte întregul județ.

Principele Alexandru de Battenberg, fost domnitor al Bulgariei, eroul dela Slivnița a răposat alaltăieri în Graz, unde era general-maior în armata austriacă sub numele de conte de Hartenau.

Comisiunea instituită pentru proiectul de lege privitor la proclamarea stării excepționale din Praga, îndată-ce se va deschide parlamentul își va continua desbaterile.

Scene furtunoase în consiliul municipal din Praga. În ședința din 16 Noemvrie a consiliului comunal din Praga, în care are să se aleagă noul primar, s'au întâmplat scene furtunoase.

Pentru Dr. Vasile Lucașiu am mai primit dela dl Elia Centea, preot în Cheșeu, suma de 8 fl. 50 cr., colectată prin d-sa dela următorii domni și doamne: E. Centea 1 fl., Amalia Centea 50 cr., Cornelia Aurelia Centea 1 fl., Teodor Gavruș 1 fl., N. Boldor și Gavrilă Murășan câte 50 cr., Ioan Boldor 30 cr., Ioan Prundus 40 cr., Anca Simeon, Petre Pura, Ioan Pura, Ilie Cosma, Vasiliță Trif, Nicolae Pura, Vasile Bojor, Petre Bojor, Ioan Cosma, Costan Pura, Alexa Drăgan, Ioan Trif, Gavrilă Vereș, Ioan Boldor, Ștefan Drăgan toți câte 20 cr., Ioan Dăboc, Grigorie Todea, Teodor Prundin câte 10 cr.

Președintele republicii franceze a primit în audiență pe ambasadorul României la Paris, dl Ioan Lahovary, care i-a remis o scrisoare din partea regelui Carol, în care îi anunță nașterea prințului român.

Hymen. Dl Ioan Gergeli, teolog din Ciuc-Szepviz s'a fânțat cu d-soara Eugenia Ianza din Blaj.

Dl Petru Checiches din Cojocna se va cununa în 23 Noemvrie cu d-soara Victoria Lucașiu din Belis.

Dela groapă înapoi. Ni-se scrie: în 9 Noemvrie prin o nenorocire în pădure au fost în comuna Racovița omorât locuitorul Nicolae Moise Păcurar. În 11 Noemvrie, chiar în momentul când era să fie pus în groapă, a sosit o telegramă dela tribunalul din Sibiu, în care se ordona ca cadavrul să nu se îngroape, deoarece în 12 Noemvrie va eși comisiunea judecătorească pentru secționare.

Jurământul trupelor în Berlin. Alaltăieri s'a făcut în prezența împăratului Wilhelm, jurământul trupelor. După-ce împăratul trecu călare pe dinaintea frontului, ținură vicarul evanghelic Richter și cel catolic Iannel, câte o alocuțiune, după care apoi trupele depuseră separat jurământul.

Din Bulgaria. Prințul a vizitat alaltăieri cursurile pentru instruirea ofițerilor superiori, înființate de curând. În cuvântarea ce a ținut, prințul a expus necesitatea perfecționării în științele militare, pentru-ca comandanții să fie la înălțimea cerințelor serviciului. Sfirșind prințul a zis: „Europa războinică își îndreptează privirile cu o serioasă atențiune asupra bravei și tinerei noastre armate, căreia îi atribuie o semnificație reală. Pe de altă parte pozițiunea noastră geografică și politică cere ca Bulgaria să fie tare și bine pregătită sub toate raporturile, pentru a asigura progresul și consolidarea patriei noastre.”

Deschidre de restaurant în Sibiu. Măne, Duminecă seara, se va deschide solemn restaurantul din strada Poplăcii (mai înainte Popovici) în care s'a stabilit domnul George Ardean din Deva. Noul proprietar promite mâncări și beuturi bune și ieftine.

Din public.*) Dare de seamă și mulțumită publică.

Comunitate bisericească rom. gr.-cat. din Hurezu cottul Făgărașului „văzând necesitatea unui clopot și fiindcă biserica nu dispune de un capital spre a-l putea cumpăra, a fost silită să deschidă o listă de contribuire, pe care ne luăm libertatea a publica-o, și anume au contribuit următorii dni și d-ne: Reverendisimul domn Vasiliu Rațiu, vicar 4 fl., rev. domn Iuliu Dan, protopop 2 fl., George Gavrilă Boier, mare proprietar 18 fl., D. G. 7 fl., Iacob Bentia, econom 6 fl., George Păndrea, econom 6 fl., Dănilă Sasu, paroch 5 fl., Ioan Socaci 5 fl., Constantin Bentea, econom 5 fl., Moise Cipu, cur. prim 5 fl., Ioan G. Sasu, econ. 5 fl., doamna Iuliana Pop, preoteasă v. d. 5 fl., Ioan Bentia, not. cerc. 5 fl., Georgiu Gavrilă, not. cerc. 5 fl., Zachin Marcu, econom 3 fl., Dr. Nicolae Motoc, adv. 2 fl., Ioșif M. Sasu, econom 2 fl., Ioan Iose Sasu, econom 2 fl., Ioan David Sasu, econom 2 fl., Zacharie Socaci, economa 2 fl., doamna Maria David Leancu 2 fl., George Pop, econom 2 fl., Ioan Marcu, econom 2 fl., Ioan N. Milea, econom 2 fl., Ioșif Opreș, paroch în Dridif 2 fl., George I. Sasu, econom 2 fl., Dănilă Leancu, econom 2 fl., Ioan Motoca 1 fl., Dr. Andreiu Micu, adv. 1 fl., George N. Bentia, econom 1 fl., Ioan I. Sasu, econom 1 fl., I. Ioaniță Sasu, econom 1 fl., Ioșif Sasu, ec. 1 fl., Ioan Ludu v. not. 1 fl., Bucur Busdughină, ampl. 1 fl., Ioan I. Socaci, econ. 1 fl., Căndit Czeșin, econom 1 fl., Tomașiu T. Leancu, econom 1 fl., Tomașiu D. Leancu, ec. 1 fl., Demetriu Chișieran, paroch 1 fl., Alex. Poole, conc.; adv. 1 fl., Lazar Tunariu, econ. 1 fl., Max. Receanu, paroch 1 fl., Ioan Dru-gociu, econom 1 fl., Perdy György, morar 1 fl., Ioan Várody, măcelar, 1 fl., Fein Elias ardeșag 1 fl., Ioșif Pop, paroch 50 cr., Ioan Milea, econom 50 cr., Verona Aldea Burlea, 50 cr., Ioan Gheția, econom 40 cr., Nicolae Gheția econ. 20 cr., Ioan Crețu, ec. 20 cr., Ioan Czeșin, comerciant în București 20 lei, Ciurea 4 lei, George Czentia 10 lei, I. Mun-tean 5 lei, D. M. Balsianu 10 lei, A. Cpinther 5 lei, D. N. Păcăian 4 lei, N. I. Fundescu 5 lei, T. Constandinescu 4 lei, A. G. Ionescu 3 lei, N. Lujaș, 4 lei, G. Bediteanu, 3 lei, G. N. Căciulescu 5 lei, d-na M. Czeșin 5 lei, Maria Czeșin 4 lei, Elisa Czeșin 3 lei, Ionel Czeșin 2 lei, Spirea T. Blandu 6 lei, Hagi Ilie 1 leu. Suma totală 181 fl. 50 cr. v. a. Din suma aceasta s'a cumpărat menționatul clopot cu 175 fl. v. a., ear' restul de 6 fl. 50 cr. s'a întrebuințat ca spese la transportarea și așezarea lui în turnul sf. bisericii. Deci subscrișul în numele comitetului parochial își ține de sfântă datorință a achita sumele primite pe calea ziaristică, manifestând profunda mulțumită și vie recunoștință publică marinoșilor domni contribuitori, care n'au pregetat a ne ajuta în aceste momente grele la susținerea causei noastre. Preastimatele nume ale domnilor contribuitori se vor păstra spre aducere aminte în arhiva noastră parochială și totodată potfece ca D-zeu, în a cărui casă aducem rugăciuni, să fie îndurător spre toți acestia care ne-au ajutat pe noi.

„Dor și jală”, poesii de D. Voniga cu o prefață de Ioan Russu Șirianul. Giula, 1893. Editura autorului. O parte a venitului se destinează înființării fond pentru ridicarea salariilor învățătorilor gr.-or. români la minimalul prescriș prin lege.

Conferență publică, ținută în sala teatrului din Buzău în ziua de 27 Iunie 1893, de domnul Brânzeu, student universitar. Buzău, 1893. Tipografia Al. Georgescu.

„România Musicală”. Revistă musicală-teatrală-literară. Apare de două-ori pe lună. Director, proprietar și fondator: Const. M. Cordoneanu. Redacția și administrația: București, strada Olteni nr. 62. Anul IV. Nr. 17 dela 1 Noemvrie are următorul cuprins: Inspectoratul musicilor militare. De C. M. Cordoneanu. — Catedrele de piano. De C. M. Cordoneanu. — Cronică teatrală. — Călin-darul musical. — Catedra de trombon. De C. M. Cordoneanu. — Un fragment din armonie și melodie. De Camille Saint-Saens. — Programul școalelor primare și musica. De C. M. Cordoneanu. — Din Gazetele străine. — Concurs. — O glumă a lui Edison. De C. M. C. — Una-alta. — Necroloage.

Extrase din foi bisericești și școlastice. Posturi vacante: — În protopresbiteratul Cămpenilor (archidieceșă) posturile de învățători în comunele următoare:

Gârda-de-sus, cu salariu de 300 fl., cuartir cu grădina. Lăpuș, cu salariu de 300 fl., cuartir și încălzit. Poiana-Valea-verde, cu salariu de 300 fl., cuartir cu grădina. Petițiunile să se subștearnă până în 18 Noemvrie v. oficiului protopresbiterat gr.-or. în Cămpeni.

Ţăndărlășii. 7.19 Noemvrie 1893. Iuliana: S. 33 Mei din Melit Gregoriana: Elisabeta Soarele: răsare 7.15 apune 4.13

SERVICIUL TELEGRAFIC al „TRIBUNEI”.

Graz, 17 Noemvrie n. Cantele Alexandru Hartenau (principele de Battenberg, fost domnitor al Bulgariei) a murit azi la 12 oare.

Graz, 18 Noemvrie nou. Despre ultimele momente ale contelui de Hartenau se anunță, că deja alaltăieri-seară a început să funcționeze mai slab vasele inimii și a căzut în delir. Contesa e sdrobită de durere. Luni va fi ceremonia mortuară.

Sofia, 18 Noemv. n. Știrea despre moartea lui Hartenau a produs mare consternație. Consiliul comunal este convocat pe astăzi în ședință extraordinară. Principele va fi reprezentat la înmormântare prin trei adjutanți. Afară de aceea numeroase deputațiuni militare și civile vor pleca la Graz.

Praga, 18 Noemvrie n. De primar al orașului l-au ales pe Gregor.

*) Sosită după încheierea foil. Red.

Bibliografie.

A apărut: „Abecedar pentru școalele poporale, compus de N. Ieremieviți-Dubău. Viena. 1893. Editura i. r. a. cărților școlare.

A apărut: „Raportul anual al societății academice „Junimea” din Cernăuți. Al XV. an administrativ, dela 3 Noemvrie 1892 până la 12 Noemvrie 1893. Proprietatea societății.

A apărut: „Arithmetică pentru școalele poporale, de F. E. Lurz. Tradusă de un învățător după a 9-a ediție germană. Anul I și II. de școală. Numerii dela 1—10, 10—20 și 20—100. Brașov, 1894. Editura librăriei H. Zeidner

A apărut: „Carte de citire” pentru clasa I și II. gimnasială și reală; seminare pedagogice și școale superioare de fete, de Ioan Popoa. Edițiunea III., din nou prelucrată. Brașov. Editura lui N. I. Ciureu.

A apărut! „Dor și jală”, poesii de D. Voniga cu o prefață de Ioan Russu Șirianul. Giula, 1893. Editura autorului. O parte a venitului se destinează înființării fond pentru ridicarea salariilor învățătorilor gr.-or. români la minimalul prescriș prin lege.

A apărut: Conferență publică, ținută în sala teatrului din Buzău în ziua de 27 Iunie 1893, de domnul Brânzeu, student universitar. Buzău, 1893. Tipografia Al. Georgescu.

„România Musicală”. Revistă musicală-teatrală-literară. Apare de două-ori pe lună. Director, proprietar și fondator: Const. M. Cordoneanu. Redacția și administrația: București, strada Olteni nr. 62. Anul IV. Nr. 17 dela 1 Noemvrie are următorul cuprins: Inspectoratul musicilor militare. De C. M. Cordoneanu. — Catedrele de piano. De C. M. Cordoneanu. — Cronică teatrală. — Călin-darul musical. — Catedra de trombon. De C. M. Cordoneanu. — Un fragment din armonie și melodie. De Camille Saint-Saens. — Programul școalelor primare și musica. De C. M. Cordoneanu. — Din Gazetele străine. — Concurs. — O glumă a lui Edison. De C. M. C. — Una-alta. — Necroloage.

Extrase din foi bisericești și școlastice. Posturi vacante: — În protopresbiteratul Cămpenilor (archidieceșă) posturile de învățători în comunele următoare:

Gârda-de-sus, cu salariu de 300 fl., cuartir cu grădina. Lăpuș, cu salariu de 300 fl., cuartir și încălzit. Poiana-Valea-verde, cu salariu de 300 fl., cuartir cu grădina. Petițiunile să se subștearnă până în 18 Noemvrie v. oficiului protopresbiterat gr.-or. în Cămpeni.

Ţăndărlășii. 7.19 Noemvrie 1893. Iuliana: S. 33 Mei din Melit Gregoriana: Elisabeta Soarele: răsare 7.15 apune 4.13

Buletin meteorologic.

Sibiu, 18 Noemvrie n. 10 oare dimineața.

Table with 4 columns: Observații, Diferența din presiune, Temperatura după Celsius, Maximal și minimal de temperatură, Direcția vântului. Values: 15.5, +6.8, -8.8, +1.4-6.4, SO 0

Teatru orășenesc.

Duminecă, 19 Noemvrie n. 1893: După amiază la 3 oare: „Der Zigeunerbaron”. Operetă de Ioan Strauss. Seara la 7 oare: „Die Hochzeit des Reservisten”. Posă cu cântăce în 3 acte de Cell-Walzel.

Economic.

Tirgul cerealelor în România. Notările slabe din America și de pe continent au produs o totală lipsă de imbold în afaceri pe piața Brăilei. Cumpărări se fac numai în vederea angajamentelor anterioare. Speculațiunii nu mai aduc în vedere închiderea navigațiunii pe Dunăre, oare-care vieată tirgului.

Pe ziua de 1 Noemvrie s'au încheiat în piața Brăilei transacții pentru circa 26.000 hect. grâu pe prețuri între 7.35 și 8.50 hect., deosemena s'au trecut mici cantități de orz și sâcara. Au sosit transporturi în cantitate de 21.700 hect. grâu, 10.500 hect. porumb, 3000 hect. sâcară. Din piațele provinciale Buzău pe ziua de 31 Octomvrie arată în urma omētului căzut lipsă completă de cumpărături. Teranii care-și vindeau grâul de 56 până la 57 lbs pentru 35—38 lei chlg. numai au acum unde să-l treacă.

Din piațele străine New-York, 11 Noemvrie: baisse la grâu și porumb. Londra 11 Noemvrie neschimbat. Viena aceeași dată variații oetnsemnate în prețuri.

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiile efectuate în 3 Noemvrie v. 1893 Săssu & Nistor lui Kirschen & Loeb, orz 600 hect. 6.90 lei. Săssu & Nistor lui L. Mendl & Co., orz 750 hect. 7 lei. Săssu & Nistor lui L. Mendl & Co., orz 1600 hect. 6.90 lei. Săssu & Nistor lui M. Wolf, sâcară 1600 hect. 5.80 lei. A. Veisberg lui Kirschen & Loeb, orz 700 hect. 6.90 lei. A. Veisberg lui Bloch & Co., porumb 500 hect. 8.25 lei. N. Ionescu lui S. Horovici, grâu 400 hect. 7.05 lei. N. Ionescu lui Loeventon, porumb 400 hect. 7.50 lei. G. C. Gussi lui M. Cohen, grâu 1400 hect. 7.80 lei. N. V. Perlea lui M. Schmierer, grâu 1975 hect. 8.60 lei. N. V. Perlea lui M. Schmierer, grâu 1225 hect. 8.20 lei. Evloghiu lui M. Schmierer, grâu 2300 hect. 8.35 lei. Evloghiu lui M. Schmierer, grâu 3900 hect. 8.35 lei. J. J. Paspati lui M. Vechsler, grâu 1630 hect 9 lei. J. J. Paspati lui O. Graf, grâu 800 hect. 7.65 lei. T. Dimitriadu lui F. Carnevali, grâu 2750 hect., 9.20 lei. T. Dimitriadu lui F. Carnevali, grâu 1600 hect. 9.40 lei. Frații Papastelato lui L. Dreifus & Co., grâu 1850 hect. 8.25 lei. P. Theohar & Co. lui Rasvan & Cațaiti, grâu 21.100 hect. 8.10 lei. V. P. Sasu lui A. Kirschen, grâu 920 hect. 7.50 lei. I. Verona lui Cahen & Voling, grâu 3000 hect. 9.65 lei. M. Cusof lui M. Vechsler, grâu 10.000 hect. 9.40 lei. H. Fulga lui M. Schmierer, grâu 1800 hect. 8.60 lei. Paraschachi lui N. Copsidas, porumb nou 3000 hect. 6.15 lei. P. Theohar & Co. lui Schlesinger, sâcară 2000 hect. 6.40 lei.

Operațiile efectuate în 4 Noemvrie v. 1893.

Gard. & Marcheto lui Tzuclos & Lecos, grâu 1000 hect. 7.90 lei. N. Ionescu lui M. Wolf, orz 550 hect. 6.90 lei. Săssu & Nistor lui M. Wolf, orz 3150 hect. 6.90 lei. N. V. Perlea lui O. Graf, grâu 2575 hect. 8.22 1/2 lei. V. P. Sasu lui A. Embirico, grâu 3000 hect. 8.50 lei. J. J. Paspati lui O. Graf, grâu 650 hect. 7.70 lei. Paraschachi lui Sam. & Fried, grâu 1200 hect. 7.15 lei. P. Theohar & Co. lui O. Graf, grâu 600 hect. 8.15 lei. Petcu lui Sam. & Fried, grâu 4000 hect. 7.30 lei. G. Grosovici lui G. Nicolopulo, grâu 1300 hect. 7.27 1/2 lei. G. Grosovici lui G. Nicolopulo, grâu 650 hect. 6.65 lei. N. V. Perlea lui A. Erling, orz 2470 hect. 5.30 lei. O. Sielberstein lui U. I. Negroponte, cindant 1300 hect. 9.63 lei. N. V. Perlea lui N. Copsidas, porumb 2000 hect. 6.90 lei. Gord & Marcheto lui L. & M. Eitler, porumb 4000 hect. 6.65 lei. Frații Bach lui Weing & Etling, porumb roșu 3300 hect. 6.85 lei. G. Grosovici lui M. Vechsler, porumb 800 hect. 6.80 lei.

Prețul mărfurilor

Piața din Blaj. Dela 10 Nov. n. Grâu, hect fl. 4.— până 4.50, grâu măstecat fl. 3.50 până 4.— sâcară fl. 3.50 până —, ovės fl. 2.25 până 2.50 cucuruz fl. 2.— până 2.75, alac fl. 2.— până — cartofi fl. 1.50 până 2.50, sēmētă de cânepă fl. 3.— până — fasole fl. — până —, carne de vită chilo 481 până — cr., carne de vițel — până — cr., carnea de porc 48 până — cr., carne de berbec 26 până — cr., 10 ouă cu 18 până 2 cr.

Tirgul de rimători în Steinbruch în 16 Nov. n. s'au notat: ungurești bētrâni grei 45 — cr. până 46.— cr., de mijloc 45.— cr. până 46.— cr., ungurești grei tineri 48.— cr. până 48 1/2 cr., de mijloc 43.— cr. până 48 1/2 cr., ușori 47 — cr. până 47.— cr., marfă țerănească grea 46.— cr. până 47 — cr., de mijloc 45 1/2 cr. până 46.— cr., ușoară 46.— cr. până 47.— cr., românești, de Bakony, grei — cr. până — cr., transito grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sērbōști grei 45.— cr. până 46.— cr., transito de mijloc 45.— cr. până 46 cr., transito ușori 43.— până cr. 44.— cr.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 16 Nov. n. 1893.

Table with columns: Săminte, Cămințea per hect., Prețul per 100 chilogr., Cămințea per hect., Prețul per 100 chilogr. Rows include Grâu, Bănăneșt vechiu, Grâu dela Tisa, etc.

Table with columns: Produse diverse, Solul, Cursul. Rows include Sem. de trif, Lucernă ungurească, Ulei de rap., rafinat, etc.

Cursul pieței din Sibiu.

Table with columns: Hartie-monetă română, Lire turcești, Imperiali, Ruble rusești. Values: Camp. 10.03 vënd. 10.10, 11.30, 10.40, 1.31

Bursa de Budapesta.

Table with columns: Renta de aur ung. 6%, Argintul, Galbeni împărătești, Napoleoni-d'ori, etc. Values: 115.85, 122.—, 127.—, 100.—, 94.75, 98.—, 100.60, 148.—, 141.50, 96.50, 118.75, 160.50, 993.—, 415.50, 334.70, 101.—, 6.—, 10.14, 62.55, 127.40

Bursa de Viena.

Table with columns: Renta de aur ung. 6%, Argintul, Galbeni împărătești, Napoleoni-d'ori, etc. Values: 115.85, 126.75, 122.40, 100.25, 94.50, 149.—, 141.—, 96.95, 96.75, 118.75, 160.75, 995.—, 415.—, 335.75, 6.02, 10.18, 62.57, 133.67

Bursa de București.

Table with columns: Renta rom. per 1875 5%, Renta română amort. 5%, Oblig. de stat. C. F. R. 6%, Renta rom. (cur. conv.) 6%, etc. Values: 158.—, 09 1/2, 102.—, 98.—, 104.50, 102.—, 93.—, 84.—, 1645.—, 298.—, 310.—, 101.—, 102.—, 93.—, 84.—, 1645.—, 298.—, 310.—, 101.—, 102.—, 93.—, 84.—

„SOMEȘANA“, institut de credit și economii în Dej.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „SOMEȘANA“ din Dej, sânt invitați la

I-a adunare generală extraordinară

care se va ține în 6 Decembrie st. n. 1893 la 10 oare antemeridiane în localitatea institutului în Dej.

Obiectele:

- 1. Revidarea bilanțului despre anul de gestiune 1892.
2. Raporturile direcțiunii și comitetului de revidare despre anul de gestiune 1892.
3. Distribuția profitului curat conform §-lui 56 din statutele societății.
4. Ridicarea respective hotărârea asupra ridicării capitalului social.
5. Modificarea respective întregirea statulelor.
6. Alegerea unui membru în comisiunea de revidare.
7. Statorirea marcelor de prezență pentru membrii direcțiunii.
8. Absolvarea direcțiunii și comisiunii de supraveghere despre anul 1892.
9. Eventuale propuneri în limitele statulelor.

Domnii acționari care doresc a participa la adunare în persoană sau prin plenipotențiat, sânt rugați a-și depune acțiunile și documentele de plenipotență la cassa institutului conform §-lui 18 din statute cel puțin cu 2 oare înainte de adunare.

Direcțiunea.

Raportul direcțiunii.

Onorată adunare generală!

Din rezultatul operațiunilor din anul de gestiune 1892 reese un profit curat de 12866.28 fl. la distribuția căreia direcțiunea face următoarele propuneri:

Table with 2 columns: Description of profit distribution items and Amount in florins (fl.).

Ear' restul de fl. 5219.82 se se distribuie la acționari.

Total fl. 12866.28

- Rugăm pe on. adunare generală ca după cetirea raportului comisiunii de revidare:
a) să aprobeze bilanțul anului 1892.
b) să direcțiunea dela anul 1892.
c) să pertracteze obiectele cuprinse în convocător.

Din ședința direcțiunii „SOMEȘANA“, ținută la 2 Noembrie 1893.

Direcțiunea.

Raportul comitetului de revidare.

Onorată adunare generală!

Subsemnatul comitet de revidare raportând on. ad. generale despre demersul afacerilor, Vă relatăm, că în decursul anului de gestiune 1892 ne-am reprezentat în biuorul institutului de patru-ori, revidând cassa, documentele, precum și toate cărțile principale și auxiliare de comptabilitate, care le-am aflat în ordine exemplară.

Ne luăm voea deci a ruga pe on. ad. generală ca deoarece și noi ne alăturăm la propunerile direcțiunii:

- a) să binevoească a primi propunerile direcțiunii.
b) să aprobe bilanțul de pe anul de gestiune 1892.
c) să dea absolutiv direcțiunii de pe anul 1892.

Dej, la 2 Noembrie 1893.

Comitetul de revidare.

BILANȚUL

institutului de credit și economii „SOMEȘANA“ pe anul al II-lea.

Contul bilanțului.

Table with 4 columns: Active (Assets), Passive (Liabilities), and their respective values.

Contul profitului și perderilor.

Table with 4 columns: Esiri (Income), Întrate (Expenses), and their respective values.

Dej, la 31 Decembrie 1892.

- Florian Hatosu m. p., Dr. Teodor Mihali m. p., Simeon Russu m. p.,
Vasile Pop m. p., Gabriel Manu m. p., Teodor Herman m. p.,
Gregoriu Pușcariu m. p., Dr. Teodor Mihali m. p.,
Ioan Welle m. p., Georgiu Gradovicu m. p., Dr. Alexandru Chereștes m. p.

Acest bilanț examinându-se și confruntându-se cu cărțile principale și auxiliare de comptabilitate s'au găsit conform și exact întru toate.

- Augustin Munteanu m. p., Stefan Galea m. p., Gregoriu Stețiu m. p.,
președ. comit. de revis., membru în comit. de revis., membru în comit. de revis.

MODELE DE PICTURĂ pe lemn, tăieturi în lemn etc. pe hârtie sau direct imprimate pe lemn. Prețul curent cu 1200 ilustrațiuni, și unelte, material, 15 cr. marcă postală. Mey & Wildmayer in München.

Terno! Terno!

Câștig sigur!

Se oferă fiecăruia care cetește aceste rânduri. Mii de oameni au a-și mulțumi splendida lor existență numai renumitului matematic, dlui Ditrichstein, care poate să calculeze numeri, care se pot trage cu siguranță. Numerii de loterie ai sei combinați asigură ori-cui succesul cel mai favorabil și cine primește numerii de noroc ai lui Ditrichstein, poate conta hotărât la un câștig sigur.

La cerere fiecare primește numerii de joc, care trebuie numai aranjați și apoi pot fi aplicați la ori-ce tragere. Metoda lui Ditrichstein este cea mai bună din lume, de acea nimenea se nu lase a face o încercare, care duce la noroc fără spese, fără risc și fără pierdere de vreme.

Să scrie în ori-ce cas dlui: Ditrichstein Maurizio în Budapesta (o adresă mai detaliată este superflua) să alature la scrisoare pentru spese postale 3 mărci de câte 5 cr. și apoi răspunsul va urma cu întoarcerea poștei.

Epistolele se fie recomandate, deoarece-țe epistolele simple lesne se pot perde.

INSTITUT TIPOGRAFIC în SIBIIU.

Călințarul Poporului

pe anul comun 1894.

Cuprinsul: Călințarul astronomic și bisericesc, cu povețe economice pe fiecare lună. — Cronologie pe anul 1894. — Genealogia domnitorilor europeni. — Posta. — Corespondența telegrafică. — Raportul între măsurile nouă și vechi. — Scara timbrelor. — Autoritățile bisericești române din Ungaria și Transilvania. — „Naufragiul“. — Novela de Enric Castelnuovo. Tradusă de Ioan Russu Șirianul. — „Episootia“. (Din scrierea lui Anton Bacalbașa: Moș-Teacă din casarmă). — „Economic“. Cum ne putem ajuta când ne amenință lipsa de nutreț și de paie; Despre altoirea viței de vie; Floarea soarelui, o minunăță plantă pentru producerea de ulei. — Poesii: „Plugul blăstemat“, de V. Alexandri; „Traiul când ți-se urește, de G. Coșbuc; „Gornistul dela Grivița“, de Ioan Nenițescu; „Patriei Românilor“, de G. Murnu; „Vulpea și răcii“. Fabulă, de Tr. I. Magier; „Vulturul și Teranul“. Anecdota, de C. B. Ceahor; „Ghicituri“, de V. Simiganoșchi; „Defăimătorul“. (Character, de Paris Mumuleanu. — Partea hastie: Tăierul cu două fețe, de Anton Pan; Sămânța de sare. — Tîrgurile din Ardeal, Ungaria, Bucovina și România. — Inserate.

Numai 20 cr. exemplarul.

La „Institutul Tipografic“ în Sibiiu se află de vânzare: PORTRETUL dlui Dr. Vasile Lucaciu. Un tablou în mărime de 38x28 cm. Prețul 50 cr.

!! Ghicitură pentru premiu!! Fiecare deslegător câștigă sub toate împrejurările un Orologiu remontoir de buzunar cu mers regulat și exact și un lanț aurii. Ghicitura: Cineva, care s'a născut în Februarie, a ajuns la etatea de 94 ani, dar' numai de 23 ori a ajuns aniversarea zilei nașterii sale; în ce zi s'a născut? Proprietarii firmei subscrise, pentru-ca să facă cunoscut în toată lumea oroloagele lor Remontoir, dau fiecăruia deslegător al ghiciturii alăturate ca premiu, un ciasornic de buzunar remontoir. Numai aceia, care vor trimite suma mică de fl. 2.80, ca spese de vamă, postă și inserate (se pot căpeta și cu rambursă postală) pe lângă deslegarea corectă și trimiterea exactă a adresei lor, pot concura. Pentru deslegări neexacte se trimit banii înapoi. Pentru împachetare se socotește 20 cr. Numele deslegătorilor se vor publica. Epistolele, telegramele, și banii sânt a se trimite la: Amerikan. Central-Uhren-Versandt „Hecht“ Wien I. Kärtnerstrasse 19.

PICĂTURI DE STOMAC MARIA-ZELL, de un efect excelent la morburile de stomac, un medicament indispensabil de casă și poporal demult cunoscut. Simptomele, după care se cunosc morburile de stomac sânt: Lipsă de apetit, slăbirea stomacului, răsufiere a miros greu, blesare, rigăeală acra, colică, arsuri în gât, producere peste măsură de flegmă, gâlbănare, greață și vomare, cărcii de stomac, scaun tare și cenștificațiune. Și la dureri de cap, încărcarea peste măsură a stomacului cu mîncări și beuturi, la limbrici, morburile de ficat și hămorrhoidale un remediu vindecător probat. La morburile numite picăturile de stomac Maria Zell s'au dovedit de mulți ani ca cele mai bune, ceea-ce confirmă sute de atestate. Prețul unei sticle dimpreună cu îndrumarea cum să se folosească 40 cr., sticlă duplă 70 cr. Expediție centrală prin apotecarul Carol Brady, Krensier (Moravia). Cumpărătorii sânt rugați a fi cu precauțiune la marcă și subscriere. Să se considere ca veritabile numai astfel de picături, pe al căror emballage e lipită o fâșie verde cu cuvintele: „Garantez de veritabilitate“. Aceasta fâșie e provăzută și cu iscălitura mea.

Sensațiune fac oroloagele de buzunar goldin remont. inventate acum. Aceste oroloage în urma eleganței și frumșetii lor nu se pot deosebi de cătră oroloagele veritabile de aur, nici chiar de specialiști, oroloagele aceste fiind bine ciselate, rămân neschimbate. Merg corect. Garantiă trei ani se poate da în scris. Prețul unei bucați fl. 6. Lanțuri de goldin cu carabină de siguranță, sport marquis, sau fason cuirassă bucată fl. 1.50. Pentru fiecare orologiu se dă gratis o tască de piele. Oroloagele goldin se întrebuițează de aproape toți funcționarii austro-ungari, din cauza exactității lor. Se pot căpeta numai la depositul central: Alfred Fischer, Wien I, Adlergasse Nr. 12.

ESENTE pentru a produce imediat rum, cognac, precum și toate spiritoasele existente, licoruri fine de masă și specialități furnizez în calitate brillantă. Pe lângă aceea ofer esențe de oțet, 80%, chemicește pure, pentru a produce oțet de vin de o aromă picantă și de cel ordinar. Recete și placate se alătură gratuit la fiecare pachet. Pentru cel mai bun succes se garantează. Liste de prețuri se trimit franco. Carol Filip Pollak, fabrică de specialități de esențe PRAGA. Se caută reprezentanți solizi.